

मौजा देऊरवाडा, ता. चांदूर बाजार, जि. अमरावती
येथे पुर्णा नदीवर बारा ज्योतिर्लिंग मंदिर तसेच
विठ्ठल मंदिर पायथ्याशी पूर संरक्षक कामासाठी
प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: प्रशामा-२०२०/ (प्र.क्र. १६८ /२०२०)/ सिं.व्य.(महसूल)

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२,

दिनांक:- ०४ मे, २०२१.

- वाचा :** १) शासन परिपत्रक क्र. एफडीडब्ल्यू १०९२/१७०-सिं.व्य.(कामे) दिनांक ७ ऑगस्ट, १९९२
२) शासन निर्णय क्र. पूसंभि२०१९/(प्र.क्र.११५/२०१९) सिं.व्य.म.दि.३१/८/२०१९
३) कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर यांचे पत्र जा. क्र. ३७८० /
विपाविम / का.तां. ४/ देऊरवाडा पुर्णा नदी / धा.क्र. /२०), दि. १४.०८.२०२०.
४) शासन निर्णय वित्त विभाग क्रमांक - अर्थसं-२०२०/प्र.क्र. ६५/ अर्थ-३, दि. ०४.०५.२०२०.

प्रस्तावना :-

मौजा देऊरवाडा, ता. चांदूर बाजार, जि. अमरावती येथे पुर्णा नदीवर बारा ज्योतिर्लिंग मंदिर तसेच विठ्ठल मंदिर पायथ्याशी पूर संरक्षक कामाचे तातडीने सर्व्हेक्षण करून अंदाजपत्रके तयार करण्याचे मा.ना. श्री ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चू भाऊ कडू राज्यमंत्री (जलसंपदा व लाक्षेवि) यांनी निर्देश दिलेले आहेत. त्यानुसार क्षेत्रीय परिस्थितीनुसार अंदाजपत्रके तयार करण्यात आलेली असून रु. १,९०,५६,३००/- एवढ्या किंमतीच्या कामास प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनास प्राप्त झाला आहे. देऊरवाडा गावालागत असलेल्या पुर्णा नदीस पावसाळ्यात येणाऱ्या पुराच्या पाण्यामुळे दोन्ही नदीच्या संगमावर असलेले नदीकाठावरील बारा ज्योतिर्लिंग मंदिराच्या पायथ्याचा ५० मीटर लांबीतील भाग खचलेला आहे. तसंच विठ्ठल मंदिराजवळील १५० मीटर लांबीत पूर्णा नदीच्या पुराच्या पाण्यामुळे खचण्याची शक्यता आहे. सदर नदीकिनारी लोकांची वस्ती असून दोन्ही नदीपात्राच्या बाजूने सुरक्षा भिंतीचे बांधकाम करणे आवश्यक आहे. त्यामुळे पूर्णा नदीपात्राच्या बाजूने संरक्षित झाल्यास नदीकाठावरील लोकांचे पुराच्या पाण्यापासून मोठ्या प्रमाणात संरक्षण होऊ शकेल तसेच घरांचे व शेतीचे होणारे नुकसान टाळता येईल व नुकसानीच्या अनुषंगाने संबंधितांना द्याव्या लागणाऱ्या अनुदानात बचत होऊ शकेल. त्यामुळे मौजा देऊरवाडा, ता. चांदूर बाजार, जि. अमरावती येथे पुर्णा नदीवर बारा ज्योतिर्लिंग मंदिर तसेच विठ्ठल मंदिर पायथ्याशी पूर संरक्षक कामाच्या प्रस्तावास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर अंतर्गत मौजा देऊरवाडा, ता. चांदूर बाजार, जि. अमरावती येथे पूर्णा नदीवर पूर संरक्षक कामासाठी रु. १९०.५६ लक्ष (एक कोटी नव्वद लक्ष छप्पन्न हजार) एवढ्या खर्चाच्या जलसंपदा विभागाच्या सन २०१८-१९ व सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या सन २०१९-२० च्या दरसूचीवर आधारित अंदाजपत्रकास खालील अटींच्या अधिन राहून प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

अ) शासन निर्णय क्रमांक पुसंभि-२०१९/(प्र.क्र.११५/२०१९)/सिं.व्य(म)दिनांक३१/०८/२०१९ मधील तरतूदी नुसार कार्यवाही करावी.

ब) शासन परिपत्रक क्र. एफडीडब्ल्यू-१०८९/२४३/८९/सिं.व्य(कामे) ,दि. २१.९.१९८९ व दि.३/५/२०१८ नुसार पूर रेषा आखणी केल्यानंतरच पूर संरक्षक भिंतीची संरेखा निश्चित करावी.

क) i) अंदाजपत्रकात गृहीत धरलेले आराखडे/ संकल्पने ,दरसूची बाहय बाबी व वहन अंतरे सक्षम स्तरावर तपासून अंदाजपत्रकास तांत्रिक मान्यता प्रदान करावी.

ii) तांत्रिक मान्यतेपूर्वी संरक्षक भिंतीचे संकल्पन Loft type किंवा Counterfort इ. पर्यंत यांचा विचार करून खर्च कमी होण्याच्या दृष्टीने सक्षम स्तरावर संकल्पने करून मंजूर घ्यावे.

ड) कामाचा खर्च उपलब्ध अनुदानातून प्रशासकीय मान्यतेच्या मर्यादेत व नियोजित वेळेत पूर्ण करावयाचा आहे. या कामांना सुधारित प्रशासकीय मान्यता दिली जाणार नाही.

इ) भिंतीच्या बांधकामासाठी भूसंपादन करू नये, बांधकामासाठी आवश्यक जमीन संबंधितांनी विनामोबदला उपलब्ध करून द्यावी, पूर संरक्षक भिंतीच्या बांधकामामुळे नदीप्रवाहाला अडथळा निर्माण होणार नाही याची, दक्षता घ्यावी.

ई) पूर संरक्षक योजना राबविल्यानंतर परिसरातील पाण्याचा निचरा योग्य पध्दतीने होईल, याची दक्षता नियोजनात घ्यावी.

प) सदर योजना पूर्ण झाल्यानंतर सरपंच, ग्राम पंचायत देऊरवाडा, ता. चांदूर बाजार, जि. अमरावती यांनी ताब्यात घेऊन भविष्यातील देखभाल व दुरुस्ती करावयाची आहे. तांत्रिक मान्यता देण्यापूर्वी तसे लेखीपत्र सरपंच, ग्राम पंचायत देऊरवाडा, ता. चांदूर बाजार, जि. अमरावती यांचेकडून प्राप्त करून घेण्याची जबाबदारी तांत्रिक मान्यता देण्यास सक्षम अधिका-यांची असेल.

फ) काम पूर्ण झाल्यानंतर त्याबाबतचे प्रमाणपत्र शासनास त्वरित उपलब्ध करून द्यावे.

ग) सदरहू कामास तांत्रिक मंजूरी देण्यापूर्वी संदर्भ क्र. २ मधील अटीचे कोटेकोरपणे पालन करावे. सदरच्या ठिकाणी पूररेषा निश्चितीची कार्यवाही पूर्ण झाल्याखेरीज या कामांस तांत्रिक मंजूरी देता येणार नाही.

प्रस्तावित कामासाठी होणारा खर्च “४७११, पूर नियंत्रण प्रकल्पावरील भांडवली खर्च, १९०-सार्वजनिक क्षेत्रातील व इतर उपक्रमातील गुंतवणुका, (०१) सार्वजनिक क्षेत्रातील व इतर उपक्रमातील गुंतवणुका, (०१) (०५) विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर भागभांडवली अंशदान (४७११ २८८३)” या लेखाशीर्षाखाली करावा व मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.

या कामास प्रदान करण्यात आलेली प्रशासकीय मान्यता सिं.व्य. (महसूल) कार्यासनाच्या नोंदवहीमध्ये क्र. २३ / सन २०२१ वर नोंदविण्यात आलेली आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्यांचा संगणक संकेतांक २०२१०५०४१२३४२९८८२७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(वैजनाथ चिल्ले)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत :-

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव,
- २) मा.मुख्यमंत्री यांचे कार्यालय,
- ३) मा.अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई
- ४) मा.सभापती/उपसभापती, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई,
- ५) मा.विरोधी पक्षनेते, विधानसभा,मुंबई यांचे कार्यालय,विधानभवन, मुंबई,
- ६) मा.विरोधी पक्षनेते, विधानपरिषद ,मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई,
- ७) मा.मंत्री, जलसंपदा यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय,मुंबई,
- ८) प्रधानसचिव (जलसंपदा) यांचे स्वीय सहायक,जलसंपदा विभाग,मंत्रालय, मुंबई,
- ९) सचिव (लाक्षेवि) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १०) आंतरवित्त सल्लागार व उपसचिव,जलसंपदा विभाग,मंत्रालय, मुंबई,
- ११) महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा),महाराष्ट्र राज्य,मुंबई,
- १२) महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा),महाराष्ट्र राज्य,नागपूर,
- १३) कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर,
- १४) मुख्य अभियंता, (जसं), जलसंपदा विभाग, अमरावती.
- १५) अधीक्षक अभियंता, उर्ध्व वर्धा सिंचन मंडळ, अमरावती.
- १६) कार्यकारी अभियंता, मध्यम व लघु पाटबंधारे विभाग, अचलपूर, जि. अमरावती.
- १७) निवड नस्ती - सिं.व्य.(महसूल).